

забезпечення розширеного економічного відтворення.

5. Нераціональна структура інвестицій в основний капітал за сферами економіки має високу частку фінансово-посередницьких секторів, що не забезпечує вплив на розвиток базових секторів економіки.

6. У структурі інвестування випереджаючими темпами у порівнянні з промисловим виробництвом зростає питома вага добувної та інших базових галузей, що негативно впливає на загальний стан виробничого сектору.

7. Нераціональна структура залучених в українську економіку іноземних інвестицій та низькі темпи їх відновлення.

Список літератури: 1. Білоброва І.Ю. Удосконалення інноваційного менеджменту на машинобудівному підприємстві: автореферат дис...канд.. екон. наук: -08.06.01/ Білоброва Ірина Юріївна; Техноло ун-т Поділля. – Хмельницьк, 2012. - –9 с. 2. Бубенко П. Чому гальмуються інноваційні процеси в Україні? / П. Бубенко, В. Гусев // Економіка України . - 2009. - № 6. - С. 30-38. 3. Жаліло Я. А. Теорія та практика формування ефективної економічної стратегії держави: монографія. / Я. А. Жаліло. – К.: НІСД, 2009. – 336 с. 4. Капітальні інвестиції за видами промислової діяльності. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua> 5. Пріоритети інвестиційної політики у контексті модернізації економіки України: аналітична доповідь. – К.: НІСД, 2013. – 48 с. 6. Капітальні інвестиції (щоквартальні показники). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

П.Г. Перерва, доктор екон. наук, професор НТУ «ХП», м. Харків

Торой Іллка, доктор екон. наук, університет м. Куопіо (Фінляндія)

Р.О. Побережний, асистент каф. ОВ та УП, НТУ «ХП», м. Харків

ФУНКЦІЇ ЗСП ПРИ ФОРМУВАННІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Концепція Balanced Scorecard (Збалансована система показників – ЗСП) має всі передумови для впровадження та використання підприємствами машинобудівної галузі при формуванні стратегій їх розвитку в умовах невизначеності та мінливості зовнішнього середовища, а необхідність та доцільність її застосування, обумовлюється визначеними в дослідженні функціями концепції ЗСП, які з одного боку, характеризують її як інструмент

управління, а з іншого характеризують її як найбільш дієву систему оцінки та елемент стратегічного контролінгу.

Зміст функцій першої групи відображає сутність ЗСП як інструмента управління. Їх склад в дослідженні адаптовано до особливостей концепції збалансованої системи показників при стратегічному управлінні підприємством, а саме при формуванні та реалізації стратегій розвитку цього підприємства. До функцій даної групи пропонуємо віднести:

1. Чітке формулювання стратегії розвитку та переведення її в площину конкретних стратегічних завдань. Реалізація цієї функції полягає у визначенні ключових аспектів діяльності підприємства, проведенні діагностиці та оцінці поточного стану його функціонування та розвитку, спрямованість яких полягає у визначенні наявних протиріч та суперечностей, вирішення яких за допомогою обраної стратегії дасть можливість забезпечити подальший збалансований або конструктивний розвиток підприємства.

2. Встановлення відповідності між стратегічними цілями розвитку підприємства та показниками їх досягнення. Така функція реалізується через узгодження сформованих стратегічних цілей у відповідності з обраною стратегією розвитку з визначеними ключовими факторами успіху, які стануть основою розробки стратегічної карти цього підприємства.

3. Планування, визначення загальних та локальних цілей стратегії розвитку та стратегічних ініціатив. Реалізація даної функції полягає у розробці системи деталізованих локальних цілей стратегії розвитку, економічний зміст яких відповідає обраній загальній стратегії та які структуровані відповідно до обраних в дослідженні перспектив розвитку: фінансової, клієнтської, бізнес-процесів, персоналу та навчання, інноваційне - інвестиційної перспективи та побудові відповідних локальним цілям стратегічних карт на основі ЗСП.

4. Розширення стратегічного зворотного зв'язку та інформованості. Така функція реалізується через визначення заходів, необхідних для досягнення стратегічних цілей розвитку підприємства, строків та відповідальних за реалізацію цих заходів з постійним їх моніторингом задля можливого

коректування ЗСП.

Функції другої групи розкривають зміст ЗСП як системи оцінки та елемента стратегічного контролю. До них, на наш погляд необхідно віднести:

1. Формування системи показників, які охоплюють основні напрямки функціонування та розвитку підприємства. Така функція реалізується через формування та обґрунтування необхідної і, в той же час, достатньої сукупності показників внутрішнього та зовнішнього середовища машинобудівного підприємства з врахуванням перспектив його розвитку за ЗСП.

2. Візуальне представлення причинно-наслідкових зв'язків між елементами стратегії розвитку. Така функція реалізується через виявлення структури взаємозв'язків між складовими ЗСП та відображення їх у стратегічних картах.

3. Балансування зовнішніх та внутрішніх показників, які відображають вплив відповідних чинників (контроль внутрішніх і зовнішніх умов), така функція полягає у визначенні об'єктів впливу на розвиток машинобудівного підприємства (невирішених протиріч внутрішнього та зовнішнього середовища) та оцінці глибини цього впливу через рівень та динаміку змін системи відповідних показників.

4. Розробка та реалізація стратегічних заходів щодо розвитку підприємства, що спрямовані на досягнення цільових значень обраних показників. Дана функція реалізується через розробку ЗСП як індикаторів розвитку, за допомогою яких оцінюються «точки росту» підприємства за кожної складовою ЗСП або напрямком розвитку, обирається стратегія та формуються стратегічні заходи.

5. Оцінка й контроль ефективності прийнятих рішень та ступеню досягнення стратегії розвитку. Дана функція реалізується через розробку системи критеріїв, за допомогою яких оцінюється досягнення цілей розвитку підприємства у відповідності з обраними стратегією розвитку та стратегічним профілем підприємства.

Нерозв'язані суперечності повинні постійно бути у полі зору керівництва підприємства, що дає змогу своєчасно вживати заходи щодо мінімізації наслідків руйнівного впливу нерозв'язаних суперечностей. Подібна можливість обумовлює ефективність і результативність присутності підприємства на ринку, а також додає додаткові інструменти для управління його розвитком.

Список літератури: 1. *Гершун А.* Технологии сбалансированного управления / *А. Гершун, М. Горский.* – М. : Олим-Бизнес, 2006. – 416с. 2. *Нивен Пол Р.* Диагностика сбалансированной системы показателей: Поддерживая максимальную эффективность : пер. с англ. / *Пол Р. Нивен.* – Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2006. – 256 с. 3. *Должанський І.З.* Стратегія управління діяльністю підприємства на основі збалансованої системи показників : монографія / *І.З. Должанський, І.М. Ягнюк.* – Донецьк : СПД Купріянов В. С. – 2012. – 213 с. . – ISBN 978-966-2991-81-9.

Т.В. Полозова, канд. екон. наук, доц. ХНУРЕ, Харків

СКЛАДОВІ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасні умови господарювання в Україні вимагають активізації інноваційних та інвестиційних процесів, що є основою забезпечення інноваційно-інвестиційної спроможності держави, регіонів, галузей, окремих підприємств. Коло питань даної проблематики охоплює напрями поширення та конкретизації наукового понятійного апарату та викликає необхідність подальшого удосконалення методичного інструментарію в межах предметної області.

Проблематика інноваційно-інвестиційного розвитку та оцінки інноваційно-інвестиційного потенціалу розглянуті у роботах таких українських науковців, як С.М. Ілляшенко [1], О.М. Ястремська [2], В.П. Соловійов [3], П.Г. Перерва [4], Л.В. Соколова [5], П.П. Микитюк [6] та ін. Проблематика оцінки інноваційної спроможності розглядається у роботах [7, 8].

Метою даного дослідження є декомпозиція інноваційно-інвестиційної спроможності підприємства та введення в науковий понятійний обіг понять: